

Kwantitatieve beoordeling van dysartrische spraak bij neurologische aandoeningen

Gepubliceerd: 15-03-2017 Laatst bijgewerkt: 10-08-2024

Ons hoofddoel is om stoornissen in prosodie, fonatie en articulatie te herkennen, waarmee dysartrie automatisch herkend kan worden bij Nederlands of Duits sprekenden. Daartoe zullen we eerst een studie uitvoeren waarin eerder verkregen en...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Bewegingsstoornissen (incl. parkinsonisme)
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON43507

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Dysartrie bij neurologische aandoeningen

Aandoening

- Bewegingsstoornissen (incl. parkinsonisme)

Synoniemen aandoening

Dysartrie, uitspraak problemen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Groningen

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: beoordeling, dysartrie, kwantitatief, neurologisch

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Spraak parameters in de categorieën fonatie, articulatie en prosodie, zoals articulatie snelheid, fundamentele frequentie, intensiteit, intonatie contour, foneem productie, pauze duur en klinker eigenschappen.

Secundaire uitkomstmaten

NVT

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Dysartrie is een spraak motor stoornis die gekarakteriseerd wordt door spierzwakte en slechte spiercoördinatie. Het is een neurologisch symptoom dat voortkomt uit een stoornis in de hersenen op het niveau van de hersenkernen of hoger of neuromusculaire problemen. Het komt voor bij verschillende neurologische ziektebeelden zoals de ziekte van Parkinson, Amyotrofische Lateraal Sclerose, Multiple Sclerose en Myasthenia Gravis. Het kan ook voorkomen na een hersenbeschadiging door bijvoorbeeld een cerebrovasculair accident. De spraakpatronen van patiënten met dysartrie bevatten constante verstoringen in prosodie, fonatie en articulatie, wat tot symptomen leidt zoals afgenomen toonhoogte bereik, variatie in sterkte en onregelmatige articulatie snelheid. Onze hypothese is dat kenmerken van dysartrische spraak gebruikt kunnen worden om automatisch en op afstand dysartrie te herkennen wat klinische classificatie mogelijk zou maken. Bovendien, gegeven het verband tussen dysartrie en dysfagie, zal het karakteriseren van de ernst van de dysartrie ook een index opleveren die gebruikt kan worden om na te gaan of medische interventie nodig is om in het bijzonder stikken tgv dysfagie te voorkomen.

Doel van het onderzoek

Ons hoofddoel is om stoornissen in prosodie, fonatie en articulatie te herkennen, waarmee dysartrie automatisch herkend kan worden bij Nederlands of Duits sprekenden. Daartoe zullen we eerst een studie uitvoeren waarin eerder

verkregen en gevalideerde voorbeelden van pathologische en gezonde spraak gebruikt zullen worden voor beoordeling door UMCG neurologen. De resultaten van deze studie zullen inzicht geven in de strategieën die het meest betrouwbaar gebruikt worden door neurologen om dysartrie naar type/pathologie te klassificeren en zullen in het tweede, belangrijkste deel van deze studie gebruikt worden. Deze tweede studie zal een multi-pele case-studie zijn met patiënten met dysartrie en gezonden. Bij deze case-studie zullen fonetische, fonologische en acoustische gegevens verzameld worden die gebruikt kunnen worden om de classificatie methode te verfijnen.

Onderzoeksopzet

Multi-pele case-studie. Deelnemers zullen vier spraaktaken uitvoeren, die met audio en video opname apparatuur vastgelegd zullen worden. De taken betreffen: 1) een prosodie taak van vier oefeningen (zinnen afmaken, herhalen en de productie van bevestigende/ontkennende vragen en uitspraken), 2) een taak waarin een plaatje beschreven moet worden, 3) een kort interview en 4) een leestaak. Verdere relevante informatie over de deelnemers die de score van de deelnemers kan beïnvloeden zal ook verzameld worden. Dit betreft bijvoorbeeld de aanwezigheid van spraak - en/of taalproblemen, visus of gehoorsproblemen, medicatie gebruik en therapie, frequentie van communicatie en lezen, hoogst genoten opleiding en het meest recente beroep. De studie is een samenwerking tussen UMCG in Groningen (coördinerend centrum), Klinikum Emden (Duitsland) en INCAS3 in Assen.

Inschatting van belasting en risico

Er zijn geen risico's voor de deelnemers en de belasting is beperkt tot de tijd die het onderzoek kost.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Groningen

Hanzeplein 1
Groningen 9713 GZ
NL

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Groningen

Hanzeplein 1
Groningen 9713 GZ
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Patienten:

- dysartrie tgv een neurologische aandoening
- 18 jaar of ouder
- toestemming geven voor inzage in medisch dossier om inclusie criteria en bepaalde studie parameters te verifiëren (zie protocol secties 7 en 8.2)
- moedertaal Nederlands of Duits
- (gecorrigeerd) normale visus en gehoor
- geschreven informed consent

Gezonden

- 18 jaar of ouder
- moedertaal Nederlands of Duits
- (gecorrigeerd) normale visus en gehoor
- geschreven informed consent

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Patienten:

- cognitieve problemen (MMSE < 26)
- hersenbeschadiging door een cerebrovasculair accident waarbij afasie en/of spraakpraxie is ontstaan

- taal- en of (motor) spraak problemen anders dan dysartrie

Gezonden:

- cognitieve problemen (MMSE < 26)

- hersenbeschadiging

- taal- en of (motor) spraak problemen

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Diagnostiek

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 16-11-2017

Aantal proefpersonen: 200

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 15-03-2017

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Goedgekeurd WMO

Datum: 28-01-2019

Soort: Amendement

Toetsingscommissie: METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL55872.042.15